Stockholms läns sjukvårdsområde
Sjukvårdsdirektören

BESLUTSUNDERLAG
2022-09-08

SLSO 2022-2400
RS 2022-0624

Yttrande över Remiss Utkast till lagrådsremiss Ett fönster av möjligheter – stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende.

Nämnden för Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) har av Rotel I – Finans-, fastighets- och serviceroteln getts möjlighet att avge yttrande över Remiss Utkast till lagrådsremiss Ett fönster av möjligheter – stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende.

Ärendet

Remissen handlar om förslag som syftar till att förbättra skyddet och stödet till personer som behöver skyddat boende och stärka barnrättsperspektivet för barn som följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende.

Enligt en tänkt komplettering av i lagen (2017:209) om hälsoundersökning för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet, skulle förslaget för SLSO:s del innebära att även erbjuda vård till barn eller ung person mellan 18- 20 år i anslutning till att en placering till skyddat boende inleds. Sedan tidigare utför SLSO:s undersökningar för barn och ungdomar som är föremål för placering enligt lagen för vård av ungdomar (LVU). Oavsett placeringsform så ska vården utföras på initiativ av socialtjänsten.

Remissutkastet för lagrådsremissen föreslår vidare en komplettering av 16 kap 3 § hälso- och sjukvårdslagen som innebär en skyldighet för kommuner och regioner att komma överens om ett samarbete bl.a. när det gäller barn och unga som vårdas utan för det egna hemmet. Skyldigheten att samverka ska även omfatta barn i skyddade boenden. Samverkan ska initieras av socialtjänsten.

I remissutkastet diskuteras vidare vikten att kunna placera barn i skyddat boende tillsammans med en vårdnadshavare, även om det saknas samtycke från den andra våldsutövande vårdnadshavaren. Som skäl för skrivningen i utkastet anförs att barn i regel bevittnat våld eller själva utsatts för våld. Man hänvisar till olika artiklar i barnkonventionen där det bland annat framgår att konventionsstaterna ska åta sig att tillförsäkra barnet sådant skydd och sådan omvårdnad som behövs för dess välfärd, med hänsyn tagen till de rättigheter och skyldigheter som tillkommer dess föräldrar, vårdnadshavare eller andra personer som har lagligt ansvar för barnet. Barn har vidare rätt till skydd mot alla former av våld och övergrepp. Slutligen ska konventionsstaterna vidta alla lämpliga åtgärder för att främja fysisk och psykisk rehabilitering samt social återanpassning av ett barn som har utsatts för någon form av vanvård, utnyttjande eller övergrepp. Ändringar föreslås i Föräldrabalkens sjätte kapitel.

Förvaltningens motivering och yttrande
Utkastet till lagrådets remiss om stärkta rättigheter för barn som bor i skyddat boende med en vuxen vårdnadshavare innebär inga större förändringar som särskilt kommer att påverka arbetssättet för öppenvården. Utkastet innebär snarare ett förtydligande av de regler som redan finns i gällande lagstiftning.

Vården ska sedan tidigare särskilt beakta ett barns behov av information, råd och stöd om barnet eller en närstående till barnet blivit utsatt för våld eller andra övergrepp. Skrivningen återfinns i 5 kap 8 § hälso- och sjukvårdslagen samt 6 kap 5 § patientsäkerhetslagen. För att kunna ge rätt råd och stöd kan det behövas en läkarundersökning.

Det finns dock en risk för att hälso- och sjukvårdspersonalen kommer att känna sig osäkra med att utföra alla slags hälsoundersökningar med endast samtycke från ena föräldern. Det är önskvärt att finns en ännu tydligare rättslig reglering.

Vad gäller arbetssituationen inom öppenvården är det oklart hur mycket mer ökad arbetsbörda det komma medföra när fler läkarundersökningar ska utföras.

Det är beaktansvärd att utredningen valt en komplettering av lagen (2017:209) om hälsoundersökning för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet i stället för en komplettering av hälso- och sjukvårdslagen.

Alla verksamheter gynnas av att ha så samlade regelverk som möjligt inom det rättsområde de verkar i. Med tanke på att L (2017:209) är en förhållandevis kort lag så borde det vara mera praktiskt att paragraferna 1 och 2 från ovan nämnd lag flyttas över till hälso- och sjukvårdslagens åttonde kapitel.

Slutligen antas att den föreslagna ändringen av hälso- och sjukvårdslagen inte får särskilda konsekvenser för öppenvårdens arbetssätt. Hälso- och sjukvården samarbetar sedan tidigare på initiativ från socialtjänsten kring barn som på ett eller annat sätt befinner sig i utsatta situationer.

Förslag till beslut
Nämnden för Stockholms läns sjukvårdsområde föreslås besluta

att avge yttrande Remiss Utkast till lagrådsremiss Ett fönster av möjligheter – stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende enligt ovanstående.

Karin Persson
Tf. Sjukvårdsdirektör

Annika Jerhamre
Kanslichef

Region Stockholm

Rotel I – Finans-, fastighets- och serviceroteln

REMISS

2022-09-02

RS 2022-0624

SLSO 2022-2400

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Klimat- och hållbarhetsnämnden
Stockholms läns sjukvårdsnämnden

Ärende:

Remiss - Utkast till lagrådsremiss Ett fönster av möjligheter – stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende

---

Yttrande från berörd nämnd/styrelse senast: **2022-10-25**

Handläggare: **Tobias Sjö**

Yttranden skickas till regionledningskontorets registrator:

E-post: registrator.rlk@regionstockholm.se

Adress:
Regionledningskontoret
Registraturen
Box 30215
104 25 Stockholm

Internadress:
Regionledningskontoret, Registraturen, Lindhagensgatan 98 plan 5

Regeringskansliet

Remiss

2022-08-31
S2022/03649

Socialdepartementet
Enheten för socialtjänst och funktionshinderspolitik
Ola Florin
08–405 10 00

Utkast till lagrådsremiss Ett fönster av möjligheter – stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende

Remissinstanser

1 Akademikerförbundet SSR

2 Alingsås kommun

3 Barnombudsmannen

4 Brottsofferjouren Sverige

5 Brottsoffermyndigheten

6 Dals-Ed kommun

7 Diskrimineringsombudsmannen

8 Domstolsverket

9 Familjerättssocionomernas riksförening - FSR

10 Friskolornas riksförbund

11 Funktionsrätt Sverige

12 Föreningen grävande journalister

13 Föreningen Sveriges Kommunala Familjerådgivare (KFR)

14 Föreningen Sveriges skolchefer

15 Föreningen Vårdnad Boende Umgänge i Sverige

16 Föreningen Sveriges socialchefer

17 Försäkringskassan

18 Förvaltningsrätten i Stockholm

19 Förvaltningsrätten i Umeå

20 Göteborgs kommun
21 Göteborgs universitet (Institutionen för socialt arbete)
22 Hultsfreds kommun
23 Hässleholms kommun
24 Hörby kommun
25 Idéburna skolors riksförbund
26 Inspektionen för socialförsäkringen
27 Inspektionen för vård och omsorg
28 Integritetsskyddsmyndigheten
29 Journalistförbundet
30 Justitiekanslern (JK)
31 Jämställdhetsmyndigheten
32 Jönköpings kommun
33 Kalix kommun
34 Kammarrätten i Stockholm
35 Kiruna kommun
36 Kriminalvården
37 Kristianstads kommun
38 Köpings kommun
39 Landskrona kommun
40 Lerums kommun
41 Linköpings universitet (Barnafrid–nationellt kunskapscentrum)
42 Luleå kommun
43 Lunds kommun
44 Länsstyrelsen Jönköping
45 Länsstyrelsen Östergötland
46 Malmö kommun
47 Migrationsverket
48 Myndigheten för delaktighet
49 Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd

50 Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
51 Myndigheten för vård- och omsorgsanalys
52 Norrköpings kommun
53 Nätverket unga för tillgänglighet
54 Pensionsmyndigheten
55 Piteå kommun
56 Polismyndigheten
57 Region Gävleborg
58 Region Norrbotten
59 Region Stockholm
60 Region Uppsala
61 Region Västra Götaland
62 Region Örebro
63 Riksdagens ombudsmän (JO)
64 Riksförbundet Barnens Rätt i Samhället (Bris)
65 Riksförbundet MÄN
66 Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner
67 Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (Roks)
68 Riksorganisationen för valfrihet, jämställdhet och föräldraskap (HARO)
69 Riksorganisationen Sveriges Makalösa föräldrar
70 Rädda Barnen
71 Rädda Barnens Ungdomsförbund
72 Rättviks kommun
73 Röda Korset
74 Sameskolstyrelsen
75 Sigtuna kommun
76 Skara kommun
77 Skatteverket
78 Socialstyrelsen
79 Somaya kvinno- och tjejjour

80 Specialpedagogiska skolmyndigheten
81 Statens skolinspektion
82 Statens skolverk
83 Statskontoret
84 Stiftelsen Allmänna Barnhuset
85 Stockholms kommun
86 Stockholms universitet (Institutionen för socialt arbete)
87 Sundbybergs kommun
88 Svenska barnläkarföreningen
89 Sveriges advokatsamfund
90 Sveriges Kommuner och Regioner
91 Sveriges Kvinnoorganisationer
92 Säkerhetspolisen
93 Södertälje kommun
94 Tierps kommun
95 TRIS - Tjejers rätt i samhället
96 Trollhättans kommun
97 TU Medier Sverige
98 Ulricehamns kommun
99 Umeå universitet (Juridiska institutionen)
100 UNICEF
101 Unizon
102 Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid)
103 Vingåkers kommun
104 Vision
105 Åklagarmyndigheten
106 Ängelholms kommun
107 Örnsköldsviks kommun
108 Östra Göinge kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Socialdepartementet **senast den 1 december 2022**. Svaren bör lämnas per e-post till s.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till s.sof@regeringskansliet.se. Ange diarienummer S2022/03649 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Promemorian kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss (SB PM 2021:1). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Tony Malmborg
Departementsråd

Kopia till
Elanders AB, betankande@elanders.com